

Katowice, 07-01-2025 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

**Pełnomocnik Terenowy
Rzecznika Praw Obywatelskich
w Katowicach**

BPK.815.51.2024.GK

**Pan
dr Marcin Krupa
Prezydent Miasta Katowice
ul. Młyńska 4
40-098 Katowice**

Szanowny Panie Prezydencie,

do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają liczne skargi mieszkańców Katowic na funkcjonowanie Strefy Płatnego Parkowania (SPP) oraz Śródmiejskiej Strefy Płatnego Parkowania (ŚSPP), a także sposobu nakładania opłat dodatkowych, które wskazują na poważne problemy systemowe związane z funkcjonowaniem obydwóch Stref.

Wielu mieszkańców wskazuje na nadmiernie wysokie opłaty dodatkowe nakładane przez Miejski Zarząd Ulic i Mostów (MZUiM) w Katowicach. Wysokość kar, wynosząca od 200 do 300 zł za jeden przypadek nieopłaconego postoj, znacząco przekracza możliwości finansowe wielu osób, zwłaszcza tych w trudnej sytuacji materialnej (studenci, emeryci czy osoby niepełnosprawne).

Zgodnie z art. 32 Konstytucji RP, wszyscy obywatele są równi wobec prawa. Ustalanie kar finansowych w wysokościach przekraczających realne możliwości

Biuro Pełnomocnika Terenowego
Rzecznika Praw Obywatelskich
ul. Jagiellońska 25
40-032 Katowice

Tel. centr. (+48 22) 20 98 555
Infolinia obywatelska 800 676 676
katowice@brpo.gov.pl
bip.brpo.gov.pl

przeciętnego gospodarstwa domowego rodzi wątpliwości co do proporcjonalności tych sankcji w stosunku do przewinienia. Ponadto art. 64 Konstytucji chroni prawo własności, co oznacza, że nakładanie kar finansowych w wysokościach nieadekwatnych do sytuacji materialnej mieszkańców może być postrzegane jako naruszenie tego prawa.

Skargi mieszkańców wskazują na brak bieżącej informacji o nałożeniu opłaty dodatkowej. W wielu przypadkach wezwania do zapłaty są wysyłane dopiero po upływie kilku miesięcy od zaistnienia zdarzenia, co prowadzi do kumulacji kar i generuje zadłużenie sięgające kilkunastu tysięcy złotych. Brak możliwości bieżącego monitorowania sytuacji utrudnia użytkownikom pojazdów bieżące monitorowanie swojej sytuacji oraz uniemożliwia skorzystanie z procedur odwoławczych w rozsądnym terminie.

Opóźnienia w dostarczaniu informacji o nałożonych opłatach można postrzegać jako naruszenie zasady rzetelności i terminowości działania administracji, co skutkuje negatywnymi konsekwencjami dla obywateli. Długotrwałe opóźnienia w powiadamianiu mieszkańców o nałożonych opłatach naruszają tę zasadę i utrudniają obronę ich praw.

Mieszkańcy wskazują na brak realnych możliwości odwołania się od decyzji o nałożeniu opłat dodatkowych. Regulamin SPP i ŚSPP nie przewiduje procedur uwzględniających zdarzenia losowe ani innych okoliczności, które mogłyby stanowić podstawę do odstąpienia od nałożenia opłaty dodatkowej. Zgodnie z art. 78 Konstytucji RP, każda ze stron postępowania ma prawo do odwołania się od decyzji wydanej w pierwszej instancji. Brak odpowiednich procedur odwoławczych narusza to prawo i powoduje, że system funkcjonowania SPP i ŚSPP nie spełnia wymogów demokratycznego państwa prawnego.

Zgłoszono również wątpliwości dotyczące żądania przez MZUiM w Katowicach wyciągów z rachunków bankowych mieszkańców ubiegających się o umorzenie mandatów. Takie praktyki budzą poważne zastrzeżenia pod kątem zgodności z Rozporządzenie 2016/679 (RODO), w szczególności z zasadą minimalizacji danych określoną w art. 5 ust. 1 lit. c RODO. Przetwarzanie danych osobowych powinno być adekwatne, stosowne i ograniczone do tego, co niezbędne w związku z celem ich przetwarzania. Żądanie wyciągów bankowych za ostatnie 12 miesięcy w celu rozpatrzenia wniosku o umorzenie opłaty dodatkowej wydaje się nieproporcjonalne do celu przetwarzania danych.

Zgłoszone skargi wskazują również na trudności w korzystaniu z nowoczesnych technik informatycznych do obsługi płatności. System, który wymaga korzystania z aplikacji mobilnych do regulowania opłat dodatkowych, wyklucza osoby starsze oraz te, które nie mają dostępu do nowoczesnych technologii. W ten sposób dochodzi do naruszenia zasady równego traktowania obywateli, wynikającej z art. 32 Konstytucji RP.

W związku z powyższym – działając na podstawie art. 14 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r., poz. 1264) uprzejmie proszę Pana Prezydenta o rozważenie podjęcia działań mających na celu poprawę sytuacji w ww. zakresie

Z poważaniem

Aleksandra Wentkowska

Pełnomocnik Terenowy RPO

/-wydano i podpisano elektronicznie/